

Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського
Служба інформаційно-аналітичного забезпечення
органів державної влади (СІАЗ)

Резонанс

Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження з СІАЗ: siaz@pochta.ru

№ 15

26 лютого 2013 р.

РЕЗОНАНС

**Бюлетень матеріалів оперативної інформації електронних видань
Додаток до журналу "Україна: події, факти, коментарі"**

№ 15 2013

Для керівників та їхніх референтів

Засновники:

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
Служба інформаційно-аналітичного забезпечення
органів державної влади (СІАЗ)

Головний редактор

О. Онищенко, академік НАН України

Редакційна колегія:

В. Горовий (заступник головного редактора, науковий керівник проекту)
Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна

Заснований у 2003 році
Виходить двічі на тиждень

Адреса редакції:

НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна
Тел. (044) 524-25-48, (044) 525-61-03
E-mail: siaz@pochta.ru
www.nbu.gov.ua/siaz.html

Передрук — тільки з дозволу редакції

© Національна бібліотека України
імені В. І. Вернадського, 2013

ЗМІСТ

У центрі уваги	3
Аналітичний ракурс	
Тарасенко Н.	
Чому телеканал «Інтер» змінив свого власника?	10
Горова С.	
«Нефтегаз Украины» в отношениях с «Газпромом» и Italia Ukraina Gas: мнения экспертов.....	24
Законодавча влада	30
Виконавча влада	36
Політика	44
Економіка	48
Економіка України в контексті світових кризових тенденцій.....	51

У ЦЕНТРІ УВАГИ

25 лютого в Брюсселі відбувся XVI саміт Україна – ЄС

Українську делегацію на саміті очолював Президент України В. Янукович, ЄС представляли голова Європейської Ради Герман ван Ромпей і президент Єврокомісії Жозе Мануель Баррозу.

Головною темою для обговорення під час саміту стала перспектива укладення Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом і кроки, які сторони планують здійснити з метою її підписання на Вільнюському саміті ініціативи «Східне партнерство» наприкінці листопада цього року.

На початку пленарного засідання глава Української держави наголосив, що з часу проголошення курсу на євроінтеграцію прагнення України наближатися до об'єднаної Європи лише зміцнювалися. Він додав, що розвиваючи партнерство з ЄС, Україна досягла значних успіхів у процесі євроінтеграції. «Нинішнього року ми повинні зробити вирішальний крок на цьому шляху – підписати Угоду про асоціацію між Україною та ЄС», – сказав Президент. Українська влада налаштована докласти максимум зусиль для досягнення цієї стратегічно важливої мети, додав він.

На переконання В. Януковича, Угода не лише закріпить незворотність європейського поступу, а й стане ефективним інструментом для проекту реалізації комплексу всеохоплюючих внутрішніх реформ.

Президент зазначив, що ця Угода є важливою і в контексті подолання економічних викликів, якому сприятиме всеохоплююча зона вільної торгівлі. «Нашим спільним завданням є підписання Угоди про асоціацію під час саміту «Східного партнерства» в листопаді 2013 р. та якнайшвидший початок її застосування», – сказав він. Поряд із цим, нагадав глави держави, для громадян України залишається актуальним питання лібералізації візового режиму.

В. Янукович також наголосив на важливості посилення співпраці в енергетичній сфері. «Україна здійснює кроки з метою посилення енергетичної незалежності. Разом з цим виключне значення для нас має підтримка з боку ЄС, передусім у питанні модернізації ГТС», – констатував Президент.

Президент Європейської Ради Герман ван Ромпей у свою чергу зазначив, що сьогодні перед Україною та ЄС є конкретний план розвитку відносин, а саме – Угода про асоціацію, яка включає глибоку та всеохоплюючу зону вільної торгівлі. «Ми повинні працювати для того, щоб 2013 р. став визначальним у відносинах України і ЄС», – сказав він. Герман ван Ромпей також додав, що ефективна реалізація взятих Україною зобов'язань сприятиме успішному проведенню саміту «Східного партнерства» наприкінці листопада, «під час якого, сподіваюся, ми зможемо отримати видимий результат для України».

Президент Європейської комісії Жозе Мануель Баррозу також зауважив, що завдяки Угоді Україна зможе отримати доступ до ринків ЄС. «Підписання Угоди – це наша мета. Ми завжди готові допомагати Україні», – сказав він.

У рамках XVI саміту Україна – ЄС було підписано документи:

- Адміністративна домовленість між Міністерством економічного розвитку і торгівлі України та Генеральним директором Європейської комісії з питань торгівлі стосовно неформального діалогу щодо бізнес-клімату, яка започатковує неформальний діалог між Україною та ЄС щодо бізнес-клімату в контексті сприяння збільшенню двостороннього товарообігу та ефективного вирішення питань у сфері торгівлі та інвестицій шляхом своєчасного обміну інформацією між органами державної влади та в тісній співпраці з представниками бізнесу;

- Меморандум про взаєморозуміння між Україною та Європейським Союзом та Кредитна угода між Україною, Національним банком України та Європейським Союзом щодо отримання макрофінансової допомоги ЄС на суму до 610 млн євро, які регулюють порядок виділення для України кредитної лінії від Європейського Союзу на суму до 610 млн євро, що мають бути спрямовані на стабілізацію фінансово-економічної системи нашої держави;

– Сьомий спільний звіт Україна – ЄС стосовно виконання Меморандуму між Україною та Європейським Союзом про порозуміння щодо співробітництва в енергетичній галузі, який містить звіт за 2012 р. про прогрес, досягнутий Україною та ЄС у питанні зближення енергетичних ринків на виконання Меморандуму між Україною та Європейським Союзом про порозуміння щодо співробітництва в енергетичній галузі;

– Протокол за підсумками зустрічі міністра енергетики та вугільної промисловості України Е. Ставицького і Комісара ЄС з енергетичних питань Гюнтера Оттінгера від 21 лютого 2013 р.

Під час зустрічі з представниками ЗМІ, яка відбулася після пленарного засідання XVI саміту Україна – ЄС, Президент України В. Янукович заявив, що Україна фактично завершила виконання першого етапу Плану дій з лібералізації візового режиму з країнами Євросоюзу. «Незабаром ми представимо на розгляд Європейської комісії свою останню доповідь щодо прогресу в цій сфері», – сказав глава Української держави. Він висловив сподівання, що ця доповідь сприятиме ухваленню рішення Європейським Союзом про перехід до другої фази виконання Україною зазначеного Плану. Президент також наголосив, що візове питання перебуває під особливою увагою як учасників переговорів, так і українського суспільства.

Також Президент України В. Янукович відзначив, що позитивно оцінює результати XVI саміту Україна – ЄС. «Нинішній саміт став важливим етапом у двосторонніх відносинах України та ЄС, і я в цілому задоволений його результатами. Ми розуміємо наші цілі та маємо чіткий план спільних дій», – сказав глава держави.

Він висловив сподівання «на такий самий відповідальний крок і з боку ЄС». «Упевнений, що сьогоднішня зустріч надасть потужного імпульсу для досягнення наших спільних цілей. Моя розмова з керівництвом Європейського Союзу дає мені підстави для оптимізму», – сказав В. Янукович.

У свою чергу президент Європейської комісії Жозе Мануель Баррозу зазначив, що нинішній саміт був позитивним. «Ми мали дуже відкритий і конструктивний обмін думками з В. Януковичем. Наша спільна ціль – рухатися до

політичної асоціації та політичної інтеграції з Україною», – сказав він (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (www.president.gov.ua). – 2013. – 25.02; *Українские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 25.02).

Спільна заява XVI саміту Україна – ЄС

1. Шістнадцятий Саміт Україна – ЄС відбувся в Брюсселі 25 лютого 2013 р. Україну представляв Президент України В. Янукович. Європейський Союз представляли Президент Європейської Ради Герман Ван Ромпей та Президент Європейської Комісії Жозе Мануель Дурау Баррозу.

2. Визнаючи європейські прагнення України та вітаючи її європейський вибір, лідери підтвердили свою взаємодію щодо політичної асоціації та економічної інтеграції України з Європейським Союзом на основі поваги до спільних цінностей та їхнього ефективного просування.

3. Лідери підтвердили свою відданість підписанню вже парафованої Угоди про асоціацію, включаючи поглиблену та всеохоплюючу зону вільної торгівлі, шойно будуть продемонстровані рішучі дії та відчутний прогрес у трьох сферах, відзначених під час Саміту Україна – ЄС у 2011 р., у разі можливості, до Саміту «Східного партнерства» у Вільнюсі в листопаді 2013 р. Для досягнення цієї мети Україна налаштована діяти у відповідності до сфер/положень, визначених у Висновках Ради Європейського Союзу у закордонних справах від 10 грудня 2012 р. Вони погодилися зосередитися на цих питаннях як на пріоритетних. Підписання може супроводжуватися відкриттям тимчасового застосування частин Угоди.

4. Лідери взяли до уваги кроки, здійснені Україною до цього часу, і сподіваються на досягнення нею конкретного прогресу до початку травня 2013 р.

5. Лідери взяли до уваги резолюцію Європейського Парламенту від 13 грудня 2012 р. та заяву Верховної Ради України від 22 лютого 2013 р.

6. Лідери взяли до уваги остаточний звіт ОБСЄ/БДПЛ щодо парламентських виборів в Україні 28 жовтня 2012 р., визнаючи необхідність повного виконання його рекомендацій. Вони погодилися з важливістю вжиття заходів щодо недоліків у ході виборів, у тому числі здійснення ближчим часом кроків з метою створення надійного виборчого законодавства, вивчивши доцільність підготовки Виборчого кодексу, та чітких правил для збалансованого доступу учасників виборів до ЗМІ у тісній взаємодії з ОБСЄ/БДПЛ та Радою Європи/Венеціанською комісією, а також розгляду питання щодо невизначених результатів виборів в деяких одномандатних округах.

7. Лідери висловили повну підтримку моніторинговій місії Європейського Парламенту до України на чолі з колишніми президентами П. Коксом і А. Кваснівським, включаючи необхідність уваги до судових справ, які викликають особливе занепокоєння. Україна також висловила свою тверду відданість швидкому виконанню рішень Європейського суду з прав людини, а також рекомендацій Ради Європи щодо умов утримання ув'язнених осіб та медичної допомоги, що їм надається.

8. Вони наголосили, що верховенство права та незалежна система правосуддя є ключовим принципом, на якому базується Угода про асоціацію, як це зазначено у їхній спільній заяві за підсумками грудневого Саміту 2011 р. Вони обговорили ключові елементи судової реформи в Україні та привітали набрання чинності новим Кримінальним процесуальним кодексом, новим законодавством про адвокатуру, а також створення Національного превентивного механізму проти тортур. Вони наголосили на важливості їх ефективної імплементації та необхідності всеохоплюючого реформування системи правосуддя у відповідності до європейських стандартів. Вони очікують на швидке проведення глибокого перегляду законів та нормативних актів про функціонування прокуратури, про роль Вищої ради юстиції, про судоустрій та статус суддів, а також реформування Кримінального кодексу та міліції у тісній взаємодії з Радою Європи/Венеціанською Комісією. Вони привітали започаткування 6 лютого 2013 р. неформального діалогу з

питань реформування системи правосуддя з метою сприяння прогресу України з цих питань.

9. Лідери відзначили 3-й спільний звіт про імплементацію Порядку денного асоціації Україна – ЄС. У світлі висновків звіту вони наголосили на важливості загального посилення його імплементації та швидкого оновлення. Вони підкреслили важливість всеохоплюючих реформ шляхом конструктивного залучення Уряду, більшості та опозиції у Верховній Раді і громадянського суспільства. Вони сподіваються на рішучі та своєчасні зусилля України щодо реалізації узгоджених реформ, зокрема, в рамках Порядку денного асоціації та Плану дій щодо візової лібералізації.

10. Вони позитивно відзначили нове законодавство щодо свободи зібрань та визнали особливу важливість конституційної реформи для створення необхідної системи стримувань і противаг та продовження реформ у сферах свободи зібрань та засобів масової інформації.

11. Лідери погодилися з важливістю прогресу в реформах, необхідних для підготовки до створення поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі (ПВЗВТ) відповідно до Порядку денного асоціації та необхідністю утримуватися від будь-яких заходів, що суперечать духу ПВЗВТ. Вони вкотре підтвердили свою повну відданість принципам заснованої на правилах двосторонньої лібералізації, втілених у ПВЗВТ, зокрема шляхом утримання від запровадження протекціоністських заходів. Вони підтвердили вірність принципам СОТ та готовність продовжувати докладати спільних зусиль для зміцнення багатосторонньої торговельної системи. Лідери також наголосили на пріоритетності, що надається поліпшенню ділового та інвестиційного клімату. У цьому контексті вони привітали укладення домовленості між Україною та ЄС щодо започаткування неформального діалогу з питань бізнес-клімату, що має на меті визначення першочергових заходів у контексті поліпшення бізнес-клімату.

12. Лідери привітали підписання Меморандуму про взаєморозуміння та Кредитної угоди щодо макрофінансової допомоги ЄС Україні у розмірі до 610 млн євро, яка доповнить майбутню угоду між Україною та Міжнародним валютним фондом.

13. Лідери взяли до уваги сьомий спільний звіт про виконання Меморандуму про взаєморозуміння щодо співробітництва у сфері енергетики і підтвердили, що Україна як транзитна держава залишається надійним партнером ЄС, який прагне забезпечувати стабільне і безпечне постачання газу в Європу. Вони також наголосили на важливості газотранспортної системи (ГТС) України для транспортування газу в держави-члени ЄС. ЄС продовжуватиме свою підтримку модернізації української ГТС як ключової частини європейської мережі і підтримуватиме Україну в інтенсифікації діалогу з міжнародними фінансовими інституціями для надання першої позики на реалізацію першочергового проекту з транзиту газу «Реконструкція лінійних споруд газопроводу «Уренгой – Помари – Ужгород (перша черга)». У цьому контексті будуть проведені спільні круглі столи високого рівня з метою просування розвитку регіонального ринку газу із залученням відповідних держав ЄС, фінансових інституцій і компаній. Лідери із задоволенням відзначили, що з листопада 2012 р. Україна поєднана з ринком газу ЄС завдяки ефективному постачанню газу в обох напрямках. Нещодавні інвестиції європейських енергетичних компаній в Україну були оцінені як позитивний факт у контексті поєднання України з європейським ринком. Лідери привітали прогрес України у виконанні зобов'язань згідно з Договором про заснування Енергетичного Співтовариства та визнали необхідність подальших зусиль для виконання всіх зобов'язань. Сторони погодилися надалі підтримувати енергетичне співробітництво, засноване на принципах солідарності та взаємної вигоди. Вони також привітали повноцінну участь України у проведенні ядерних «стрес-тестів» відповідно до стандартів ЄС і сподіваються на швидке остаточне погодження умов надання кредитів ЄБРР і Євратому на модернізацію атомних електростанцій в Україні.

14. Лідери відзначили, що завершення переговорів щодо Угоди про спільний авіаційний простір є пріоритетом на 2013 р. Вони взяли до уваги прогрес України у сфері управління державними фінансами і сподіваються на подальший прогрес, який уможливить надання фінансової допомоги з

боку ЄС у вигляді бюджетної підтримки. Вони домовилися започаткувати консультації щодо шляхів врахування у майбутній допомозі ЄС Угоди про асоціацію, включно із поглибленою та всеохоплюючою зоною вільної торгівлі між Україною та ЄС.

15. Вони приділили особливу увагу мобільності громадян, підтверджуючи спільні зобов'язання просуватися до безвізового режиму у встановленому порядку, щойно будуть створені умови для добре керованого та безпечного пересування людей. Вони позитивно відзначили прогрес України у реалізації першої фази Плану дій щодо лібералізації візового режиму та активізацію зусиль з метою досягнення відповідних критеріїв. Вони сподіваються на швидке набрання чинності Угодою про внесення змін до Угоди про спрощення оформлення віз, що була підписана у липні 2012 р., з метою подальшого спрощення видачі віз українським громадянам.

16. Лідери обмінялися думками з приводу міжнародних та регіональних питань, зокрема у контексті головування України в ОБСЄ. Україна має хороші можливості виступати об'єднуючою ланкою в ОБСЄ та спрямувати керівництво організацією у спосіб, що підтримуватиме та зміцнюватиме її інституційно. Вони висловили спільні погляди щодо процесу придністровського врегулювання та очікують на позитивну динаміку переговорів у форматі «5+2». Вони також висловили задоволення щодо участі України в місіях СПБО (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*. – 2013. – 25.02).

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

Н. Тарасенко, мол. наук. співроб. СІАЗ НБУВ

Чому телеканал «Інтер» змінив свого власника?

Однією з найпомітніших подій у вітчизняному медіа-бізнесі стало укладення 1 лютого угоди щодо продажу компанією К.Н. Media Limited, що належить колишньому першому віцепрем'єру України В. Хорошковському, 100 % акцій компанії

Inter Media Group Limited. Компанія володіє 61-відсотковою часткою в найбільшому українському телеканалі «Інтер», 90-відсотковими частками в телеканалах «Ентер Фільм» і «Ентер Музика», 100 % телевізійних каналів К1, К2, «Мегаспорт», НТН, MTV-Україна й інформаційного агентства «Українські новини». Також має інші медіа-активи в Україні й за кордоном. Контроль над цими ресурсами перейде до GDF Media Limited, яка виступила покупцем Групи і належить мільярдерові й голові Федерації роботодавців України Д. Фірташу після отримання відповідного дозволу Антимонопольного комітету України.

Group DF – диверсифікована міжнародна група компаній, яка здійснює свою діяльність у ряді країн Європи і Азії. Основними напрямками діяльності групи є азотний, титановий, газовий і банківський бізнеси. Інші сфери діяльності групи в даний час включають агробізнес, виробництво кальцинованої соди, розвиток енергетичної інфраструктури та нерухомість.

Як повідомила прес-служба Group DF, новими акціонерами компанії Inter Media Group Limited стануть компанії, які належать Д. Фірташу і главі Адміністрації Президента України С. Львовичкіну. За словами глави АП, свої «близько 20 % акцій» в групі «Інтер» він передав в управління компанії Д. Фірташа GDF Media, убезпечивши себе від претензій у тому, що займається бізнесом на держслужбі. «Компетентні люди кажуть, що Львовичкін зробив публічне визнання, щоб юридично і політично позбавити себе від можливої критики – журналісти все-одно копали б під угоду і домагалися імен бенефіціарів», – говорить політолог В. Фесенко.

Пояснюючи свою участь в угоді, С. Львовичкін заявив, що «Інтер» не буде використовуватися в PR-цілях власників, а медіа-група стане «успішним бізнес-проектом». «Мої вимоги до управлінців прості: успішний медіа-бізнес і професійна робота творчої команди. Мірилом тут будуть цифри: фінансові показники і рейтинги телепрограм», – сказав він.

Коментуючи придбання активів, Д. Фірташ заявив, що «ідею придбання «Інтера» почали обговорювати із С. Львовичкіним ще у 2006 р., тоді ж і вперше обговорили цю

угоду з власником каналу. Переговори в кілька етапів тривали протягом усього цього періоду часу, і я радий, що ми досягли домовленості про закриття угоди».

Д. Фірташ підкреслив, що вважає телевізійну галузь перспективною в Україні і бачить своє завдання в побудові ефективного бізнесу. «Я готовий зробити все, щоб забезпечити розвиток телевізійної групи на основі кращих міжнародних стандартів. Розвиток такої потужної телевізійної групи, як «Інтер» – це розвиток телебачення в Україні в цілому», – зазначив Д. Фірташ. Він також наголосив, що розвиток власного виробництва – це стратегічний пріоритет для телевізійної групи: «Це моя позиція як власника і як роботодавця. Власне виробництво – це розвиток телевізійного ринку України, це нові робочі місця».

Угоду було укладено, виходячи з оцінної вартості всієї медіа групи – 2,5 млрд дол. Однак сума операції, названа прес-службою каналу «Інтер», на думку експертів, виглядає швидше політичною, ніж ринковою. У лютому 2008 р., ще до кризи, В. Хорошковський оцінив вартість своєї медіа-групи у 2 млрд дол. Вже тоді цифра виглядала невиправдано високою. Тим не менш, сьогодні Д. Фірташ виклав за неї нібито на 500 млн дол. більше. Пояснити це можна лише одним: бізнесмен заплатив не за бізнес, а за впливовість найбільшого каналу країни.

На політичній складовій угоди наголошує директор Інституту глобальних стратегій В. Карасьов. «На першому плані все ж таки політика. Тому що Хорошковський все ж таки більше політик, ніж бізнесмен. Окрім медійних активів, у нього немає серйозних промислових чи фінансових активів в Україні. Зате він має політичні амбіції. Інструментом їх реалізації міг би бути “Інтер”, який останнім часом тримав радше проопозиційну, аніж провладну лінію. Влада вирішила це питання. Тому що мова йде не про якийсь там кабельний канал, а про найбільш впливовий телеканал країни. І зрозуміло, що без того, щоб “Інтер” був лояльний владі, даремно мріяти про президентські вибори 2015 р. і про переобрання Януковича», – сказав політолог. На думку експерта, В. Хорошковський, продавши свої медіа-активи, уже не має політичних

перспектив. «Команда Януковича вирішила це питання. Як з Хорошковським, так і з “Інтером”», – сказав В. Карасьов.

В. Карасьов вважає, що продаж телеканалу «Інтер» свідчить про перерозподіл медіа-ринку в Україні, зокрема, з прицілом на вибори мера Києва. «Була змінена редакційна політика Інтера, і ця концепція стала більш опозиційною. Це прецедент. Бо це не Перший національний, не 5 канал. Це Інтер! Крім того, ми ж говорили, що 2013 р. – це “зачистка”: медіа-ресурсів, політичних ресурсів, партійних ресурсів, концентрація їх перед виборами 2015 року. Чому влада поспішає? Не тільки через те, що Інтер став опозиційним, а тому що будуть і київські вибори – це теж дуже важливо. Це важливий медіа-актив на вибори в Києві», – зазначив В. Карасьов.

Виникає також питання, звідки у Д. Фірташа вільних 2,5 млрд дол. Відомо, що журнал «Корреспондент» у листопаді 2012 р. оцінив усі активи Д. Фірташа у 3,2 млрд дол., а медіа-активи В. Хорошковського – у 395 млн дол. Тож навіть якщо В. Хорошковський запропонував купити свою групу за завищеною ціною, а Д. Фірташ погодився, то останньому знадобився б грандіозний розпродаж свого бізнесу або залучення кредитних коштів. Про це нічого не повідомлялося. Власник Group DF, навпаки, неабияк витратився у 2012 р. на скуповування активів у ключових для нього сферах. У цьому контексті в медіа-середовищі з’явилася версія, що «скоріше за все, гроші на покупку “Інтера” (принаймні якусь частину грошей) Д. Фірташу дала “сім’я”, від імені якої і буде вестися інформполітика каналу».

«Я думаю, що це була така пропозиція, від якої не можна було відмовитися. Як на мене, тут є багато таємниць. По-перше, дуже велика сума. Я не думаю, що це все – гроші Фірташа. Фірташ може бути номінальним покупцем, а в долі можуть бути й інші. Можливо, за Фірташем можуть бути і представники “сім’ї”, можливо, інші його партнери», – припустив голова правління Центру прикладних політичних досліджень «Пента» В. Фесенко.

На його думку, продаж ініціювали, щоби «не створювати проблему для самого В. Хорошковського і не драгувати

інших». «Але, я думаю, що головне завдання, яке вирішувалося, – зняти нинішню напругу, яка склалася у стосунках між Хорошковським і телеканалом “Інтер” та урядом. Тому що це було не в інтересах влади», – зазначив політолог.

За його словами, також треба було зберегти «Інтер» у сфері впливу влади, щоб він був її інформаційним зняряддям і у контексті перспективи майбутніх президентських виборів.

«А далі були вже суто бізнесові розрахунки. Плюс питання – кому краще продати. Я думаю, що тут не останню роль відіграла та обставина, що у Фірташа був опціон на придбання частини акцій цього медіа-холдингу. Також, на мою думку, самому Хорошковському було вигідніше з різних причин продати телеканал людині, з якою він уже був партнером, яка не є для нього ворогом і прямим конкурентом, ніж людям, з якими у нього виникли певні проблеми», – вважає В. Фесенко.

Явне завищення оцінки Inter Media Group чимало експертів схильні пояснювати фінансовими обладками, що не мають прямого відношення до самої угоди. Наприклад, залежно від конкретних параметрів договору, це може бути вигідно покупцеві для мінімізації податків. Деякі експерти вважають, що в ціну «защита» вагома сума, яка буде в тій чи іншій формі повернута реальному покупцеві. Якщо це так, то продаж ТВ-групи може розцінюватися і як масштабна операція з легалізації капіталів. На жаль, встановити істину тут неможливо не лише через комерційну таємницю, а ще й тому, що формально всі домовленості відбуваються між офшорними фірмами.

Купівля-продаж медіа-групи «Інтер», скоріше за все, не принесе бюджету України ніякої користі, оскільки обидва учасники угоди не є резидентами України, «тобто отримання продавцем доходу в розмірі 2,5 млрд дол. не підконтрольне Міністерству доходів і зборів України», підкреслила старший юрист юридичної групи LCF О. Волянська.

Як повідомив юрист, глава компанії з обслуговування інвестицій Investment Service Ukraine І. Герасименко, якби В. Хорошковський був прямим власником компанії КН Media Limited, він повинен був би заплатити в казну України 17 % податок з інвестиційного прибутку (різниця між ціною

купівлі та продажу Inter Media Group Limited) від проданого активу. «Але фактичним власником кіпрської компанії КН Media Limited є інша кіпрська компанія КН Steel Industry Limited, що підтверджується офіційною інформацією з Реєстру компаній Кіпру», – повідомив юрист. За словами І. Герасименка, В. Хорошковський не є безпосереднім власником і компанії КН Steel Industry Limited, що теж підтверджується випискою з кіпрського реєстру компаній.

«Таким чином, у Хорошковського немає обов'язку зі сплати податків відповідно до законодавства України. Компанія КН Media Limited теж нічого не заплатить, оскільки прибуток, який виникає на Кіпрі при продажу акцій і корпоративних прав, не оподатковується. Якщо бути точним, то податок на приріст капіталу на Кіпрі дорівнює нулю», – резюмував експерт.

Тим часом В. Хорошковський не втратив нагоди надати ситуації політичного забарвлення. «За умов, що склалися, я не маю можливості забезпечувати розвиток Групи, і саме ці обставини стали моєю головною мотивацією щодо продажу», – цитує його прес-служба «Інтера».

Згадані «умови» у В. Хорошковського, імовірно, могли скластися після його заяви про незгоду з повторним призначенням М. Азарова главою уряду, оскільки Прем'єр «нездатний проводити економічні реформи». Після цього в ефірі «Інтера» почали з'являтися сюжети з критикою влади. М. Азаров тоді заявив, що ці сюжети «є неправдивими і свідомо протистоять політиці уряду». Проте ні В. Хорошковський, ні «Інтер» ніколи не критикували В. Януковича. Тож не дивно, що серед спостерігачів одразу виникла версія, що насправді «Інтер» продано на користь «сім'ї». Тим паче, торік уже ходили чутки про зацікавленість телеканалом з боку О. Януковича.

Разом з тим роль «сім'ї» в медіа-оборудці залишається під знаком питання з огляду на завищену ціну та статус самого В. Хорошковського, який, як уже було сказано, не впустив нагоди виставити себе ледь не опозиціонером, натякаючи на тиск щодо продажу «Інтера». Але ніхто не стане переплачувати людині, затиснутій у кут. Тож про передачу в руки «сім'ї» «головного телеканалу країни» говорити поки що зарано.

Водночас офіційний перехід його до рук Д. Фірташа робить останнього ще потрібнішим для влади. З іншого боку, до В. Хорошковського ніби знімається питання лояльності на випадок, якщо він таки пограється в «конструктивного опозиціонера» на наступних президентських виборах.

Утім, варто враховувати, що до 2015 р. інтерес «сім'ї» отримати потужний пропагандистський рупор під свій безроздільний контроль лише зміцніє, прогнозують експерти. Тому припускається, що нинішня абсурдно велика сума, у яку оцінено Inter Media Group – це свого роду «заділ» на майбутні переговори щодо медіа-ресурсу з представниками «сім'ї».

Водночас, як зауважують оглядачі, навряд чи В. Хорошковський «засвітив би» оцінку Inter Media Group без згоди формального покупця – Д. Фірташа. Тож ці двоє залишаються партнерами і в даній оборудці, які б гроші не були заплачені насправді, і які б можливі махінації не пояснювали перебільшення вартості акцій.

Ще одне пояснення високої ціни може полягати в тому, що, за деякою інформацією, Д. Фірташ і група «Росукренерго» покупкою «Інтера» за 2,5 млрд дол. нібито розраховалася з В. Хорошковським за послуги з повернення на баланс РУЕ 11 млрд кубів газу, відібраних Ю. Тимошенко у 2009 р. Тобто ціна «Інтера» включає в себе частку В. Хорошковського, який, будучи главою СБУ, керував операцією з повернення газу Д. Фірташу. Проте ця версія виглядає слабкою з огляду на те, що статус опального олігарха, на який нині претендує В. Хорошковський, занадто хиткий для отримання старих боргів. Та й премія за послугу здається завеликою.

Якщо дивитися на придбання виключно як на бізнес, то Д. Фірташу доведеться «відбивати» покупку не рік і не два. Так, за даними Всеукраїнської рекламної коаліції, у 2012 р. рекламодавці витратили на виробництво і розміщення реклами на загальнонаціональних телеканалах (фактично, мова про три приватні медіа-холдинги – В. Хорошковського, В. Пінчука та І. Коломойського, а також державний Перший національний) 3,74 млрд грн (з урахуванням частки рекламних агентств). Прогноз для тих же гравців на 2013-й – 4,1 млрд грн або 500 млн дол. на всіх.

«Група “Інтер”, за даними ЗМІ, є збитковою, прибутку не приносить ніякого. Це означає, що ціна створюється політично. Політична ціна – це ціна політичного впливу найбільшого медіаактиву в Україні. А політичний вплив – це суб’єктивна оцінка домовленостей між сторонами», – прокоментував суму угоди экс-гендиректор ТВі, народний депутат М. Княжицький.

Експерти заявляють, що на телевізійному ринку України великого прибутку не заробити. Заходити в цей бізнес тільки з точки зору грошей – свідомо прирікати себе на збитки. Однак за допомогою найбільш рейтингового каналу навіть в Україні можна досягти високого становища, зокрема, надаючи політичні послуги владі.

Деякі оглядачі трактують продаж «Інтера» як конфлікт групи «РосУкрЕнерго» (Д. Фірташ, С. Львовчкін, В. Хорошковський, Ю. Бойко) із «сім’єю». Нібито це протистояння досягло апогею, коли колишньому власнику ТВ-групи «Інтер» В. Хорошковському висунули ультиматум, одночасно влаштувавши на каналі податкову перевірку. Вимушений характер угоди не приховував ні сам В. Хорошковський, ні члени громадської ради каналу. Раніше газета «Коммерсант-Україна» повідомляла про те, що В. Хорошковського поставили перед вибором: публічно продати «Інтер» С. Львовчкіну і Д. Фірташу, або синові Президента О. Януковичу. Джерела, близькі до Банкової, підтверджують цю версію і припускають, що була і третя альтернатива – відкриття кримінальної справи, пов’язаної зі зміною власників каналу після смерті одного з його засновників І. Плужникова.

Не виключено, що угода В. Хорошковського із С. Львовчкіним і Д. Фірташем стала сюрпризом для «сім’ї», а легалізація частки С. Львовчкіна – вимогою В. Януковича: якщо С. Львовчкін хоче зберегти за собою керування каналом, він повинен взяти на себе особисту відповідальність за те, що відбувається на «Інтері».

Оскільки РУЕ перебуває у стані холодної війни із «сім’єю», останній впливовий представник РУЕ у владі – С. Львовчкін – змушений шукати способи захисту свого крісла, головного важеля впливу всієї групи. Джерела в АП говорять, що главу АП можуть відправити у Вашингтон – послом України

в США (за іншою версією – у Британію). Один з варіантів заміни – А. Ключев.

Ситуація для РУЕ – патова, говорить політтехнолог Т. Березовець. Представники цього угруповання в уряді, колишні міністри, а нині – віце-прем'єри Ю. Бойко та К. Грищенко втратили колишні можливості та більше не впливають на освоєння бюджетних потоків. Тому, говорить Т. Березовець, сьогодні С. Львовчкіну критично важливо довести В. Януковичу свою незамінність напередодні президентських виборів-2015. «Довести він може тільки з допомогою “Інтера”, який “сім’ї” отримати не вдалося. Вона зайнята розвитком вузьконішевих каналів та ЗМІ, які в найближчій перспективі не зможуть допомогти Президенту встановити контроль над інформаційним полем. Завдання Львовчкіна – зберегти вплив групи за допомогою можливостей телеканалу “Інтер”, або зберегти хоча б себе в обіймі Президента», – говорить експерт.

Шеф-редактор «Телекритики» Н. Лігачова під час програми «Сьогодні про головне» на ТВі висловила свою думку щодо мотивів цієї медіа-угоди. «Коли Хорошковський не увійшов до нового складу уряду, він ще більше поміняв редакційну політику, була створена редакційна рада, до якої увійшли відомі громадські діячі. Думаю, це не влаштувало найближче оточення Президента і партнерів з відомої трійки Хорошковський – Львовчкін – Фірташ. І його просто змусили продати канал».

На її думку, не виключено, що, будучи стратегом, В. Хорошковський вирішив пожертвувати своїм медіа-бізнесом, щоб отримати перепочинок перед фінансово витратним забігом у президентський 2015 р. Інше питання, що у нього в Україні практично не залишилося видимих союзників, у той час, як конкурентів і опонентів – більш ніж достатньо. А поки ж з великою часткою впевненості можна сказати, що колишній власник «Інтера» далеко від політичного олімпу не відійде. Амбіції не дозволять.

Після продажу найрейтинговішої «кнопки» у В. Хорошковського, без сумніву, виникає серйозна дилема – що робити далі? З одного боку, поява серйозних фінансових ресурсів

відкриває перед ним перспективи повторення сценарію президентських виборів 2010 р., коли экс-віце-прем'єр, нинішній депутат від Партії регіонів С. Тігіпка, який отримав у 2007 р. від продажу банків «ТАС-Комерцбанк» і «ТАС-Інвестбанк» шведській фінансовій групі Swedbank 735 млн дол., зумів ефективно використати кошти, посівши третє місце в першому турі президентських виборів.

Чи вдасться повторити В. Хорошковському успіх С. Тігіпка, залишається під великим питанням. По-перше, є суто технологічні проблеми: ніша «нового обличчя» на сьогодні закріпилася за лідером партії УДАР В. Кличком. По-друге, продаж «Інтера» залишив В. Хорошковського без головного медіа-інструменту, за допомогою якого можна було б вести інтенсивну інформаційну кампанію. Якщо між ним і Д. Фірташем не існує домовленості про допуск до своїх медіа-ресурсів, то про політичні амбіції на президентських виборах 2015 р. говорити не доводиться.

Голова правління Центру прикладних політичних досліджень «Пента» В. Фесенко заявив, що після продажу телеканалу «Інтер» В. Хорошковський, скоріше за все, на певний час відійде від публічної діяльності і буде займатися тільки бізнесом. «Варіанти є дуже різні і абсолютно протилежні, враховуючи і нинішню ситуацію Хорошковського, і його минуле. Один з дуже ймовірних варіантів: він просто на час піде з політики, взагалі, можливо, з публічної діяльності, буде займатися бізнесом. Тим більше, якщо він отримає не менше половини коштів, які оголошені за телеканал “Інтер”, то це – дуже хороший ресурс для різних бізнес-проектів», – зазначив В. Фесенко.

За його словами, очікувати, що найближчим часом В. Хорошковський стане опозиційним політиком, не варто. «Вся його “опозиція” раніше обмежувалася критикою М. Азарова, протистоянням з М. Азаровим, але в протистояння і конфлікти з Президентом він не вступав. Думаю, що зараз навряд чи зміниться. Він і раніше не був схильний до опозиційної діяльності, швидше, завжди тяжів до компромісу і взаємодії з владою, хто б це не був: Тимошенко, потім – Янукович. Думаю, що і зараз, з огляду на нинішню ситуацію, він просто візьме паузу», – зазначив експерт.

Якщо він і піде в публічну політику, зокрема, візьме участь у президентських виборах, а такий варіант, на думку політолога, імовірний, то може претендувати на роль третьої сили, але не з претензією на перемогу, а для того, щоб використовувати цю участь для повернення у велику політику, стверджує політолог. «Можливо, у разі перемоги Януковича, якщо це трапиться, він повернеться в команду Президента вже на нових умовах», – прогнозує В. Фесенко

Також В. Фесенко звертає увагу на ще один варіант, який нині активно обговорюють – що В. Хорошковський може стати певним «новим Тігіпка». «Але мені здається, що повторити успіх Тігіпка Хорошковському буде важче. По-перше, це і повторення, а воно завжди – гірше. По-друге, все-таки репутація у Хорошковського трохи заплямована під час перебування при владі», – зазначив він.

Після зміни власників «Інтер» отримав і нове керівництво. Воно, як і очікувалося, стало ще більш провладним. Збори акціонерів «Телеканалу Інтер», які відбулися 14 лютого, обрали новий склад наглядової ради. Також був призначений новий склад правління телеканалу.

Так, інтереси мажоритарного акціонера Д. Фірташа в Наглядовій раді представляють голова наглядової ради Б. Краснянський, який буде відповідати за фінансові, юридичні та корпоративні питання, Г. Безлюдна – відповідальна за стратегію і розвиток телевізійного бізнесу, Р. Шетлер-Джонс – директор GDF MEDIA. Від міноритарних акціонерів (глави Адміністрації Президента С. Львовчкіна) у наглядову раду ввійшли Д. Орлов з російського «Першого каналу» і М. Караєва (ТОВ «Пегас Телебачення»).

У свою чергу наглядова рада сформувала нове керівництво каналу. Так, головою правління телеканалу «Інтер» став Є. Бенкендорф. Крім нього до складу правління увійшли А. Нікітін (призначений головним редактором телеканалу), І. Іонова (зайняла посаду креативного продюсера), а також А. Довгопятюв (призначений виконавчим директором) і О. Романюта, який призначений фінансовим директором. Також Г. Безлюдна призначена директором з розвитку компанії

Inter Media Group. Вона уповноважена акціонерами керувати медіа-бізнесом і забезпечувати розвиток медійних активів групи.

Колишній ведучий «Великої політики» на «Інтері» відомий журналіст Є. Кисельов став директором компанії «Національні інформаційні системи» (займається виробництвом програм «Новини», «Подробиці», «Подробиці тижня» для «Інтера»).

За словами медіа-експерта О. Довженка, «природно, що після переходу групи “Інтер” під контроль Фірташа і Льовочкіна вони хочуть поставити на чолі медіа-групи керованих і водночас компетентних менеджерів. Є. Бенкендорф – це вдалий вибір: “Інтер” для нього рідний, він дуже тонко розуміє психологію аудиторії цього каналу й здатний виправити помилки, яких наробила менеджерська команда Зеленського – Порохняка. Водночас Єгор довів свою лояльність за три роки роботи на Першому національному, де був ставлеником тих самих Льовочкіна, Фірташа і Хорошковського. Те саме стосується й Кисельова, який продемонстрував свою готовність до компромісів, будучи ведучим “Великої політики”. Ці люди абсолютно поділяють погляд на взаємини політики й медіа, сформульований нещодавно російським чиновником Олексієм Волніним: робити те, що каже дядя, на якого ти працюєш».

На зміну тандему Бенкендорф – Арфуш на керівні посади в НТКУ, прогнозує експерт, прийде хтось консервативніший, «який-небудь зрозумілий для Банкової телебюрократ, адже спроби розвивати канал за моделями комерційного телебачення не дали вагомих результатів. Це, утім, прогноз без урахування можливих підводних течій і підкилимних суперечок, які можуть вплинути на процес зміни влади на Першому, адже контроль Фірташа над державним медіа-ресурсом може не сподобатись так званій “сім’ї”».

Водночас у організації «Репортери без кордонів» стурбовані зміною ключових менеджерів телеканалу «Інтер». «Нас стурбував уже той факт, що голова президентської Адміністрації став співвласником телеканалу», – сказала представник цієї організації в Україні О. Романюк. «У Європі була лише одна людина, яка володіє і всією повнотою влади, і впливовими ЗМІ – прем’єр Італії Сільвіо Берлусконі», – зазначила вона.

О. Романюк нагадала, що нещодавно Є. Кисельов, призначений керівником інформаційного мовлення медіа-групи, в інтерв'ю заявив, що підтримує дружні відносини з І. Шуваловим, який донедавна був радником глави Адміністрації Президента. «Отже, він буде діяти в інтересах Сергія Львовичкіна», – упевнена представник «Репортерів без кордонів».

Противагою команді Президента, на думку О. Романюк, повинна стати Г. Безлюдна – довірена особа Д. Фірташа, який не зацікавлений у тому, щоб канал був рупором Адміністрації Президента. «Її призначення (у наглядову раду) дає надію, що зміни в інформаційній політиці не будуть проходити легко», – сказала О. Романюк. Зокрема, вважають експерти, Г. Безлюдна повинна гарантувати, що на каналі залишиться шоу Г. Безулик «Справедливість».

У свою чергу генпродюсер «5 каналу», народний депутат Ю. Стець («Батьківщина») вважає, що під керівництвом С. Кисельова інформаційна політика каналу зміниться й стане пропрезидентською. «Ознаки заангажованості він показував, ще коли вів на “Інтері” ток-шоу. До нього на ефіри не могли потрапити представники опозиційних сил, він завжди був налаштований тенденційно», – сказав Ю. Стець.

«Єгор Бенкендорф чудовий менеджер, але він завжди дистанціюється від політичних питань. Схоже, він буде відповідати за весь контент, окрім інформаційного, який буде у віданні Євгена Кисельова. Наглядова рада ж буде представляти на каналі насамперед комерційні інтереси Дмитра Фірташа», – зазначив він.

Редакційна політика «Інтеру» з приходом нового власника стане менш критичною та менш збалансованою, прогнозує шеф-редактор «Телекритики» Н. Лігачова. Вона зауважила, що «Інтер», скоріше за все, знову перейде до старого попереднього формату, яким ми звикли його бачити. «Він буде лояльним до влади, сервільним до уряду, без збалансованості, без плюралізму, без жорсткої критики. Гадаю, все повернеться “на круги своя”. Для медіа-простору, вважаю, це втрата. Тому що зміна редакційної політики найбільшого каналу країни мала б значний вплив на зміну всього телепростору».

На користь цієї точки зору свідчить, зокрема, ситуація навколо ток-шоу Г. Безулик «Справедливість». Схоже, що нові власники не зацікавлені в його продовженні. Водночас, за словами В. Фесенка, «рейтинги програми високі, вона перша серед ток-шоу. Закривати її нелогічно, бо це викличе звинувачення у втручанні в інформаційну політику каналу».

Єдина можливість закрити незаангажоване суспільно-політичне шоу, щоб це не спровокувало хвилю критики на адресу С. Львовчкіна, – домогтися низьких рейтингів передачі. І це завдання, говорять джерела на каналі, вже вирішують. Нібито за рекомендаціями з Адміністрації Президента за півгодини до початку ефіру від участі відмовляються топові спікери. Так сталося на одному з перших ефірів, коли в повному складі від участі в шоу Г. Безулик відмовилися всі спікери Партії регіонів. Проблеми з VIP-гостями виникли і 8 лютого. Чекали голів парламентських фракцій, але замість О. Єфремова прийшли рядові «регіонами» С. Фабрикант і О. Зарубінський, замість лідера комуністів П. Симоненка приїхав С. Кілінкаров. «В останній момент всі лідери фракцій, окрім Арсенія Яценюка, відмовилися. Деякі зробили це за півгодини до ефіру. Наприклад, Олег Тягнибок», – говорять на каналі. Свою згоду на участь нібито дав і В. Кличко. «Однак його переконали – він пішов до Шустера, незважаючи на те що аудиторія цієї програми менша», – додають працівники каналу. Замість лідера УДАРу на політичне ток-шоу від партії прийшов В. Наливайченко. Соратники О. Тягнибока виправдовують відсутність свого лідера проблемами зі здоров'ям.

Водночас рейтинги нового ток-шоу Г. Безулик «Справедливість» показали, що попит на критичну інформацію в суспільстві сьогодні вкрай високий, підкреслила директор Інституту масової інформації, член громадської ради «Інтера» В. Сюмар. Крім того, нардеп і генеральний продюсер 5 каналу Ю. Стець зазначив, що шоу Г. Безулик може стати каталізатором реформ на «Інтері», оскільки телеведуча не буде працювати під тиском і сліпо виконувати вказівки керівництва.

Сама телеведуча заявила, що уклала контракт із телеканалом, а не з власником, – хоча й визнала, що готова до будь-яких поворотів долі.

Н. Лігачова вважає, що «за певних умов шоу Анни Безулик може залишитися на телеканалі. Але на які компроміси має в такому разі піти Анна Безулик і що їй запропонують – ось питання. Якщо це будуть компроміси, на які Анна погодиться, вона залишиться. Якщо ні – тоді ні», – зауважила Н. Лігачова.

На сьогодні угода про продаж телеканалу «Інтер» не оформлена юридично, заявив заступник голови Антимонопольного комітету України (АМКУ) Р. Кузьмін. «Ми уважно стежимо за цим процесом. Угода є, але вона юридично не оформлена. Тому, якщо це буде відбуватися, то група (Gdf Media Limited) повинна звернутися в Антимонопольний комітет за погодженням», – заявив Р. Кузьмін. За його словами, якщо угоду і було реалізовано без узгодження з АМКУ, то має бути сплачено штраф. Р. Кузьмін також зазначив, що за його інформацією покупець має намір звернутися в АМКУ для узгодження угоди.

Отже, проаналізувавши політичні мотиви, фінансові вигоди і медійні наслідки продажу найбільшої ТВ-групи України, експерти доходять висновку, що суспільно-політичне мовлення каналу «Інтер» та медіа-групи в цілому набуде більш провладного характеру. Висловлюються думки про те, що володіння найбільшим з медіа-активів країни збереже групу Львовчкіна – Фірташа при владі, але позбавить глядачів об'єктивної суспільно-політичної інформації.

**С. Горовая, науч. сотр. ФПУ НБУВ, канд. наук
по соц. коммуникациям**

«Нефтегаз Украины» в отношениях с «Газпромом» и Italia Ukraina Gas: мнения экспертов

«Нефтегаз Украины» и российский «Газпром» продолжают вести переговоры по поводу счета на 7 млрд дол., выставленного российским холдингом за недобор газа в 2012 г., сообщил 20 февраля украинский министр энергетики и угольной промышленности Э. Ставицкий. «Ведутся переговоры, поэто-

му преждевременно высказывать какие-то точки зрения (по поводу будущих результатов)», – сказал Э. Ставицкий. Глава украинского Минэнерго заявил, что Киев по-прежнему не признает этот счет. Соответственно, данной теме уделяется достаточно много внимания в СМИ.

Так, в интервью британскому изданию Financial Times заместитель главы правления «Газпрома» А. Медведев заявил, что российский концерн не намерен обсуждать с Украиной изменение условий действующего контракта на поставку газа. «Согласно контракту 2009 г. НАК “Нефтегаз Украины” должна ежегодно покупать у нас 42,5 млрд куб. м газа. При этом в прошлом году было реализовано лишь 60 % от этого объема. И то, что украинская сторона заранее сообщила, что ей не нужен весь предусмотренный соглашением газ, ничего не меняет», – подчеркнул он.

А. Медведев отметил, что Украина должна полностью оплатить выставленный ей счет за недобор газа в прошлом году. «Никогда бы не подумал, что Украина откажется выполнять взятые на себя обязательства. Ведь есть же принцип – “бери или плати”, и на его основании, если не хочешь воспользоваться какой-то услугой, все равно должен за нее рассчитаться», – заявил он. Замглавы также опроверг предположение, что выставленный «Газпромом» счет является ответом на подписание Украиной контракта с британско-голландским концерном Shell на добычу сланцевого газа в Украине. «Данные события ни в коей мере не связаны», – сказал А. Медведев.

В свою очередь министр энергетики и угольной промышленности Украины Э. Ставицкий заявил, что если «Газпром» с этим не согласен, спор может быть продолжен в арбитражном суде (<http://minprom.ua/news/116348.html>, 15.02.2013).

Украина сокращает потребление российского газа в связи с его дороговизной. Уже почти три года Киев пытается добиться пересмотра условий контрактов, заключенных в 2009 г. Ю. Тимошенко. Премьер-министр Украины Н. Азаров неоднократно называл действующие контракты «кабальными». По их условиям при расчете цены на газ учитывается цена

мазута и газойля за предшествующие девять месяцев. Причем для определения цены нефтепродуктов за основу был взят рынок Италии, где цены одни из самых высоких в Европе.

Выпадающие объемы Украина пытается заместить за счет энергосберегающих проектов, более широкого использования угольной энергетики и добычи собственного газа из нетрадиционных источников. Так, недавно было подписано соглашение с Royal Dutch Shell, по которому британо-нидерландская компания будет разрабатывать украинские запасы сланцевого газа.

«На сегодняшний день “Газпром” дал скидку на газ для всех своих европейских контрагентов (за счет снижения цены задним числом “Газпром” в прошлом году списал 133 млрд р., общий объем выплат эксперты рынка оценивают более чем в 10 млрд дол.), кроме германской RWE, литовской Lietuvos dujos и украинского “Нефтегаз”, – подчеркнул директор по развитию бизнеса в странах СНГ агентства Argus В. Мищенко. – Первые две компании в настоящее время судятся с “Газпромом” по этому поводу, с Украиной вопрос, скорее, политический, его пытаются решить на высшем уровне» (<http://bin.ua/top/137985-gazprom-nastaivaet-hto-ukraina-dolzha-7-mlrd.html>, 15.02.2013).

Следует обратить внимание на то, что в начале февраля СМИ сообщали о появившейся неофициальной информации относительно того, что Россия и Украина договорились о создании двустороннего консорциума, который будет управлять (но не владеть) украинской ГТС. За это «Нефтегаз» должен был получить цену в 280 дол. за 1 тыс. кубов (скидка составила бы 150 дол.) и гарантию на ежегодную транспортировку через украинскую территорию не менее 60 млрд куб. м российского газа при гарантированной оплате транзита в размере 2,2 млрд дол.

Эксперты тогда сочли соглашение неравноценным, так как при таких условиях России, скорее всего, пришлось бы отказаться от одного из крупнейших газопроводных проектов – «Южного потока». Его мощность составляет 63 млрд куб. м, то есть при транзите через Украину он просто стал бы ненужным. При этом «Газпром» получил бы в собственность не до-

лю в ГТС, а лишь долю в управляющем консорциуме, в то время как сама газотранспортная система по-прежнему находилась бы во владении Украины. Впрочем, информация об этом соглашении официального подтверждения не получила.

«Стороны явно планируют договориться, – уверен глава Фонда национальной энергетической безопасности К. Симонов. – И у России, и у Украины было более чем достаточно времени для обращения в Стокгольмский арбитраж, но они этого не сделали». Заявления А. Медведева К. Симонов расценивает как обозначение бескомпромиссной позиции России в этом споре. «Очевидно, из Кремля поступило прямое указание в стиле “пленных не брать”, особенно учитывая, что 7 млрд дол. Украине взять просто негде, – говорит эксперт. – Медведев эту позицию озвучил» (<http://bin.ua/top/137985-gazprom-nastaiвает-что-ukraina-dolzha-7-mlrd.html>, 15.02.2013). По мнению К. Симонова, Россия продолжает настаивать на том, чтобы «Газпром» получил в собственность украинскую ГТС, или хотя бы ее половину. Только в этом случае Москва согласится снизить цену на газ для соседей.

В свою очередь адвокат, прежний первый заместитель министра юстиции Украины Е. Корнийчук высказал мнение о том, что «Газпром» может обжаловать в международном арбитраже отказ Украины оплачивать штраф за недобор газа, и украинская сторона должна быть к этому заранее готова. «В том, что “Газпром” до сих пор не предъявил украинской стороне такой иск, вероятно, и есть некая политическая подоплека, но Украина должна быть готова к такому удару в ближайшее время на все 100%», – отметил он. По мнению эксперта, заявления руководства «Газпрома» свидетельствуют о том, что российская сторона не готова к диалогу об изменении контракта на поставки газа в Украину и от своих штрафных требований отступить не намерена.

Е. Корнийчук также считает, что подготовка к арбитражу должна проходить на правительственном уровне. «Никто не будет рассматривать “Нафтогаз” как отдельный от государства субъект – ответчиком будет выступать и украинское правительство. Задача Кабмина – правильно организовать эту

работу, изучить позитивный опыт других европейских государств, в том числе Польши, которой в прошлом году удалось снизить цену газа более чем на 10 %, а также яркие примеры Италии и Германии», – заявил адвокат. Эксперт полагает, что выход на международный арбитраж даст возможность украинской стороне улучшить условия газового контракта. «Арбитраж, как правило, становится на сторону ответчика. Более того, не стоит забывать, что у Украины уже есть позитивный опыт в нескольких судебных процессах с “Монегаск де Реассюранс”, дочкой “Газпрома”, в судах Нью-Йорка. Поэтому, при грамотной подготовке, шансы выиграть еще один суд очень высоки», – подчеркнул Е. Корнийчук (<http://svodka.net/sobitiya/obschestvo-i-kultura/486544>, 17.02.2013).

Со своей стороны, глава комитета Госдумы РФ по энергетике И. Грачев в своем комментарии заявил: «Я не думаю, что суды присудят Украине отдать 7 млрд долл. “Газпрому”. В то же время я не думаю, что российская сторона полностью неправа». По его мнению, публичное выяснение газового вопроса пойдет во вред двум странам. «Это ничего хорошего не даст и кончится взаимными претензиями, что не пойдет на пользу ни одной, ни другой стороне... А в конечном итоге расстояние к хорошим договоренностям удлинится», – сказал И. Грачев. При этом он считает, что чисто формально «Газпром» имеет право выставить претензии на 7 млрд долл. за недобор газа по принципу «бери или плати». В то же время И. Грачев подчеркнул, что его позиция расходится с официальным мнением российского государства. «Я считаю, что “Южный поток” не нужен, что лучше договориться с Украиной и избежать взаимных претензий», – сказал глава комитета Госдумы РФ по энергетике. – Мне кажется, что счет на 7 млрд долл. – это ответная реакция. Европа выставила “Газпрому” счета, Украина поговаривала о судебных исках к российской компании... Это реакция в том числе на неправильные действия Европы. Когда такие акции планируются, то взаимоотношения Украины и России не отделяются от общего контекста в треугольнике РФ – Украина – Европа».

Следует также обратить внимание на информацию о том, что Стокгольмский арбитражный суд обязал «Нефтегаз» вы-

полнить контракт с итальянским трейдером Italia Ukraina Gas и поставить ему 13,1 млрд куб. м газа по ценам 2003 г. – 110 дол. за тыс. кубометров при нынешней его стоимости в 416 дол. Суд также обязал НАК заплатить газотрейдеру штраф в размере 12,7 млн дол. за задержку поставок.

Стоит подчеркнуть, что в 2010 г. НАК проиграла еще один такой процесс, но тогда решение было гораздо мягче – компания должна была возместить около 200 млн дол. ущерба.

Информацию о решении Стокгольмского арбитражного суда относительно «Нефтегаз» также активно комментируют эксперты. Так, по мнению М. Гончара, директора энергетических программ Центра «Номос», еще рано делать выводы о том, что «Нефтегаз» может обанкротиться. Он отмечает, что за счет информационно-пропагандистской работы может создаться впечатление о наличии критичной массы проблем у «Нафтогаза». Эксперт считает, что даже об окончательном решении конфликта между НАК и Italia Ukraina Gas говорить преждевременно. Это не миллиардная сумма, которая могла бы ударить по бюджету как компании, так и государства. Кроме того, решение Стокгольмского арбитража пока не опубликовано. «Действительно, “Нефтегаз” получил еще одну проблему, но не такую масштабную, и не стоит ее переоценивать. Прежде всего, это связано с тем, что основной объем штрафных санкций, присужденный “Нефтегазу”, составляет 12 млн дол. А это штрафные санкции, которые нужно оплатить итальянскому партнеру за невыполнение условий договора за период до 2012 г.», – говорит М. Гончар (<http://delo.ua/business/gazprom-pytaetsja-informacionno-obankrotit-naftogaz-eksper-197857/>, 21.02.2013). По его словам, контракт должен быть выполнен до конца этого года, однако газ должен быть поставлен по цене, которую должны согласовать партнеры, а не по цене 110 дол., которая была зафиксирована в 2003 г., когда спотовые цены на рынке были несколько другими.

По мнению эксперта, решение Стокгольмского арбитража – это повод рассмотреть действия руководства «Нефтегаза» вблизи – почему И. Воронин (бывший глава НАК) избегал объяснений со Стокгольмским арбитражем при рассмотрении этого дела, из-за чего теперь придется платить ощутимую сумму.

Позицію М. Гончара о том, что не стоит преждевременно говорить о больших проблемах в НАК, разделяет и директор Института энергетических стратегий Д. Марунич. «Это не такой большой объем претензий, чтобы говорить о попытках обанкротить компанию. Не стоит искать в таких действиях подводные камни, это нормальная практика, когда компания, у которой есть претензии, обращается в суд и принимается взвешенное решение», – отмечает эксперт. По его словам, «Нефтегаз» просто не дадут обанкротить, поскольку есть кредиторы, которым НАК должна в десятки и сотни раз больше – большие западные банки, «Газпромбанк», и в случае проблем они не заинтересованы в банкротстве компании. «Вряд ли возможно провести неуправляемое банкротство НАК ввиду того, что многие долги имеют государственные гарантии», – говорит эксперт (<http://delo.ua/business/gazprom-pytaetsja-informacionno-obankrotit-naftogaz-eksper-197857/>, 21.02.2013).

Можно согласиться с мнением некоторых экспертов, что прецедент с Italia Ukraina Gas вряд ли повлияет на гипотетическое рассмотрение дела по счету в 7 млрд дол., выставленному «Газпромом» за невыбранный газ, поскольку даже в случае иска со стороны российского нефтегазового гиганта аргументация будет совершенно другой.

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Голова Верховної Ради України В. Рибак привітав воїнів і ветеранів Збройних сил, громадян України з Днем захисника Вітчизни.

Воїнам і ветеранам Збройних сил, громадянам України.

Дорогі співвітчизники!

Прийміть мої щирі вітання з Днем захисника Вітчизни!

Ми низько схиляємо голову перед пам'яттю тих, хто поклав своє життя на алтар Перемоги, звільнивши рідну землю від фашистських орд. Наша синівська вдячність – її творцям: воїнам Великої Вітчизняної і героям тилу! Цього дня, за народною традицією, заведено поздоровляти всіх чоловіків не-

залежно від того, на військовій вони службі чи ні. Адже з давніх-давен покликання справжнього Чоловіка – закрити собою перед обличчям небезпеки жінку, дитину, старого. Захистити, незважаючи ні на що, часом ризикуючи власним життям!

Від імені Верховної Ради України та себе особисто зичу вам, дорогі друзі, козацького здоров'я, благополуччя, душевної гармонії, злагоди вашим родинам. Нехай доля оберігає вас і допомагає у здійсненні вашого благородного обов'язку заради безхмарного неба над нашою миролюбною Вітчизною!

(Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2013. – 25.02).

***

22 лютого відкрилася II сесія Верховної Ради України сьомого скликання.

Голова Верховної Ради України В. Рибак повідомив, що згідно з результатами письмової поіменної реєстрації для участі в засіданні зареєструвалося 346 народних депутатів.

Головуючий запропонував парламентарям розглянути на засіданні два питання: проект закону про внесення зміни до ст. 47 Регламенту Верховної Ради України й проект постанови про Заяву Верховної Ради України «Про реалізацію євроінтеграційних прагнень України та укладення Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом».

В. Рибак повідомив, що з 5 лютого проводилися напружені переговори з керівниками депутатських фракцій щодо організації роботи парламенту. За його словами, розглядалися різні варіанти вдосконалення Регламенту Верховної Ради, які переважно мали політичне забарвлення. Головуючий зауважив, що чинний Регламент у повному обсязі забезпечує законотворчу діяльність парламенту відповідно до вимог Конституції України. «Усе, що необхідно нам, – це неухильне виконання народними депутатами вимог Регламенту й Конституції України. Тому ми внесли тільки ті зміни, які стосуються лише однієї статті Регламенту», – наголосив він.

В. Рибак зачитав текст законопроекту. Законопроект передбачає, що «у разі виявлення на пленарному засіданні народним

депутатом факту порушення вимог щодо особистого голосування шляхом голосування за іншого народного депутата розгляд питання порядку денного на його вимогу зупиняється. Головуючий на пленарному засіданні встановлює присутність відповідного народного депутата в залі засідань Верховної Ради, а якщо той відсутній, то доручає Лічильній комісії вилучити картку такого народного депутата й передати її головуючому на пленарному засіданні й проводить повторне голосування щодо пропозиції, яка ставилася на голосування останньою».

Головуючий запропонував народним депутатам прийняти законопроект за основу й у цілому без обговорення. Парламентарі 339-ма голосами ухвалили законопроект як закон.

Верховна Рада 315-ма голосами з 349-ти ухвалила Заяву Верховної Ради України «Про реалізацію євроінтеграційних прагнень України та укладення Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом».

Наступне пленарне засідання II сесії відбудеться 5 березня (**Офіційний портал Верховної Ради України** (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2013. – 22.02).

***

Голова Верховної Ради України В. Рибак 23 лютого провів зустріч із віце-президентом Світового вірменського благодійного союзу В. Якубяном.

Учасники зустрічі обговорили питання культурно-гуманітарного й торговельно-економічного співробітництва між Україною і Вірменією. Зокрема, В. Рибак висловив упевненість у тому, що Програма двосторонньої співпраці у сфері культури на 2013–2017 рр., яку було підписано в лютому цього року, сприятиме подальшій успішній взаємодії на цих теренах.

Керівник українського парламенту високо оцінив вклад 300 тис. вірмен, які проживають в Україні, в економічне, культурне й політичне життя нашої країни, зазначивши, що вони є невід’ємною частиною нашого суспільства.

За словами В. Рибача, між Україною і Вірменією «традиційно склалися гарні, дружні стосунки, які можна надалі розвивати й поліпшувати як через ефективне функціонування

міжпарламентських груп дружби, так і завдяки діяльності громадських організацій і благодійних фондів» (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2013. – 22.02).

***

Голова Комітету з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин В. Пацкан провів зустріч з Надзвичайним і Повноважним Послом Угорщини в Україні М. Баєром.

В. Пацкан поінформував М. Баєра про основні питання, які є предметом відання комітету. До таких, зокрема, належать питання дотримання прав і свобод людини й громадянина; етнонаціональна політика, міжнаціональні відносини, права корінних народів і національних меншин в Україні; громадянство, статус іноземців та осіб без громадянства; іміграція, біженці й надання притулку в Україні; забезпечення зв'язків з українцями за кордоном тощо.

Голова комітету також зазначив, що комітет, відповідно до покладених на нього завдань, активно співпрацює з багатьма міжнародними інституціями, такими як Управління Верховного комісара ООН у справах біженців, Міжнародна організація з міграції, Комісія ООН з прав людини, Рада Європи, Організація з безпеки і співробітництва в Європі (ОБСЄ).

Під час зустрічі сторони обговорили пріоритети сучасної етнонаціональної політики з метою формування громадянського суспільства, у якому гармонійно розвиватимуться всі етноси та етнічні групи, і можливості активізації співпраці на рівні парламентських комітетів і депутатських груп з міжпарламентських зв'язків із зарубіжними країнами, що сприятиме вирішенню актуальних питань українсько-угорського співробітництва (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2013. – 25.02).

***

У Комітеті з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності відбулася зустріч народних депутатів

з представниками Світового вірменського благодійного союзу (AGBU).

Учасники зустрічі обговорили питання культурно-гуманітарного й торговельно-економічного співробітництва між Україною і Вірменією.

Голова комітету А. Кожем'якін поінформував учасників делегації про актуальні питання роботи комітету і Верховної Ради в цілому. Він висловив сподівання, що українсько-вірменська співпраця буде плідною.

Керівники Світового вірменського благодійного союзу розповіли про досвід масштабних гуманітарних проєктів, діяльність яких спрямована на об'єднання вірменської діаспори по всьому світу. Зокрема, член Центральної ради AGBU Е. Зорян повідомив про діяльність вірменського віртуального університету, досвід роботи якого, на його думку, буде корисний як для України, так і для її діаспори.

Присутній на зустрічі голова Комітету з питань культури і духовності В. Кириленко зазначив, що Верховна Рада вітатиме діяльність AGBU, яка сприятиме розвитку демократії в Україні, спільним соціально-економічним і культурним проєктам. Народні депутати висловили сподівання, що зустріч сприятиме подальшому розвитку українсько-вірменських взаємин (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2013. – 25.02*).

***

Урядовий законопроект щодо роботи санаційного банку з активами державних банків і банків, у капіталізації яких узяла участь держава, створить у державі можливості для продажу в приватні руки державних банків. Про це заявила перший заступник голови Комітету Верховної Ради з питань податкової та митної політики, народний депутат від партії УДАР О. Продан, повідомляє УНН.

«Завдяки тому, що була заблокована Верховна Рада, поки що не прийнято закон про санаційний банк, який внесено Кабінетом Міністрів. Це закон, який дасть змогу будь-кому, хто має відношення до Національного банку України, а ви

знаєте, хто має відношення до НБУ, виводити активи з державних банків, продавати їх за безцінь, а потім знову ж таки забирати собі», – сказала О. Продан.

Нагадаємо, 18 грудня 2012 р. Кабінет Міністрів вніс до Верховної Ради проект закону про внесення змін до Податкового кодексу України щодо роботи санаційного банку з активами державних банків і банків, у капіталізації яких узяла участь держава (*Украинские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 25.02).

***

Член депутатської фракції Партії регіонів І. Циркін пропонує заборонити розповсюдження в Україні полімерних пакувальних пакетів і упаковок тривалого розщеплення, передає УНН.

Головною метою прийняття законопроекту є поліпшення охорони навколишнього природного середовища й стану благоустрою територій і запобігання екологічній катастрофі шляхом обмеження виробництва, використання, ввезення і розповсюдження на території України полімерних пакетів і упаковок тривалого розщеплення (*Украинские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 25.02).

***

У Секретаріаті уповноваженого Верховної Ради України з прав людини відбулася зустріч уповноваженого з прав людини В. Лутковської з послом Франції в Україні А. Ремі. Про це УНН повідомили в прес-службі омбудсмена.

Під час зустрічі посол Франції в Україні А. Ремі запросив В. Лутковську взяти участь у міжнародній регіональній конференції, присвяченій питанням боротьби з усіма формами дискримінації, яка відбудеться в Парижі 26 березня 2013 р. До участі в конференції запрошено представників 56 держав, які входять до Економічної комісії ООН для Європи, а також представників неурядових організацій цих країн. Також участь у роботі конференції братимуть міжнародні організації цього регіону: Рада Європи, ОБСЄ, ООН.

У свою чергу В. Лутковська зазначила, що боротьба з дискримінацією є одним із ключових пріоритетів у діяльності офісу, а в Секретаріаті уповноваженого призначено відповідного представника уповноваженого з питань дотримання прав дитини, недискримінації і гендерної рівності.

Крім того, уповноважений з прав людини повідомила, що 28 листопада 2012 р. звернулася до керівника антидискримінаційної секції офісу Верховного комісара ООН з прав людини з пропозицією організувати у середині травня 2013 р. міжнародну конференцію, присвячену питанням боротьби з усіма формами дискримінації. 19 лютого 2013 р. уповноважений отримала офіційну відповідь від керівника антидискримінаційної секції Ю. Бойченка, у якій ідеться не лише про підтримку такої ініціативи, але й міститься пропозиція надати технічну підтримку в організації такої конференції в Києві.

Уповноважений з прав людини В. Лутковська повідомила також, що урядом внесено до Верховної Ради проект закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запобігання та протидії дискримінації», згідно з яким повноваження омбудсмена щодо контролю за дотриманням права на свободу від дискримінації поширюватимуться також на відносини, що виникають між усіма фізичними та юридичними особами (*Українские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 25.02).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Україна продовжує шукати модель співпраці з Митним союзом. Про це Президент України В. Янукович сказав під час спілкування з журналістами в Брюсселі.

Він наголосив, що такої моделі співпраці на сьогодні ще не існує і вона ще не напрацьована. «Ми ведемо переговори й обов'язково будемо прагнути до того, щоб знайти таку модель», – зазначив Президент.

Водночас він наголосив, що євроінтеграційні прагнення України не підлягають перегляду. За словами глави держави, це

стратегічне питання і воно визначене Законом України «Про засади зовнішньої і внутрішньої політики» (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2013. – 25.02).

***

22 лютого Президент України В. Янукович взяв участь у масштабному телевізійному проекті «Діалог з країною».

Ініціатором й організатором проведення проекту виступив Перший національний канал. Телеканал приурочив цей ефір до третьої річниці інавгурації Президента України.

Протягом чотирьохгодинного ефіру В. Янукович відповів на 25 запитань громадян України під час 17 включень з різних регіонів нашої держави.

Також до, під час і після «Діалогу з країною» працювала телефонна «гаряча лінія» Урядового контактного центру. Загалом на неї надійшло 21 162 дзвінка. За результатами телемосту Президент України дав ряд доручень для вирішення порушених громадянами проблем (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2013. – 22.02).

***

Україна хоче оптимально використовувати свою газотранспортну систему. Про це Президент України В. Янукович сказав під час телевізійного проекту «Діалог з країною». «Якщо газотранспортна система приноситиме гроші, то Україна матиме можливість модернізувати цю систему, утримувати її в надійному стані», – наголосив глава держави.

У цьому контексті Президент припустив можливість здачі української ГТС в оренду. «Таким чином, щоб орендної плати вистачало на утримання цієї ГТС, щоб розділити відповідальність щодо утримання цієї ГТС. І, безумовно, отримати гарантії прокачування відповідних обсягів газу», – сказав В. Янукович.

За його словами, усі деталі такої угоди повинні бути чітко виписані. «Коли ми знайдемо тут консенсус, коли ми

побачимо, що все це забезпечено, – тоді ми будемо готові до прийняття цього рішення», – наголосив В. Янукович.

Президент також додав, що переговори з цього питання тривають. «Ми близькі до прийняття рішення. Ми прагнемо, щоб це рішення було прийнято у першому півріччі цього року», – сказав В. Янукович (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*. – 2013. – 22.02).

***

Україна продовжує працювати над диверсифікацією джерел постачання енергоносіїв. Про це заявив Президент України В. Янукович під час телевізійного проекту «Діалог з країною». «Ми будемо шукати будь-які шляхи диверсифікації джерел постачання газу в Україні», – підкреслив глава держави.

Він наголосив, що ціна, яку платить Україна за газ, є найвищою у світі – близько 530 дол. США за 1 тис. куб. м. «Проблема забезпечення України газом – це проблема, яка практично три роки для нашої країни є, напевно, одним із найскладніших питань», – сказав глава держави.

В. Янукович зазначив, що Україна з року в рік скорочує обсяги споживання газу – на сьогодні з 41 млрд куб. м до майже 20 млрд куб. м. Також Україна підвищує видобуток власного газу. «Три роки поспіль ми підвищуємо видобуток власного газу – нам це вдається робити. Ми скорочуємо споживання газу, ми застосовуємо як енергоощадні технології, так і заміщуємо газ на інші енергоносії, більшою частиною на вугілля і вугільні суміші», – сказав В. Янукович.

Також, за його словами, уже незабаром розпочнеться будівництво трьох заводів з виробництва синтетичного газу. «Крім того, ми знайшли шляхи постачання газу з інших країн», – наголосив Президент.

Глава держави додав, що також тривають переговори з Росією щодо газового питання. Він висловив упевненість, що Україні та Росії «реально відновити нормальні відносини в газовій сфері». В. Янукович також запевнив, що підвищення ціни на газ не буде. «Ціну на газ ми ні для населення, ні для промисловості підвищувати не будемо. Сьогодні наше насе-

лення платит, я б сказав так, реальні ціни, які склалися на нашому ринку», – сказав він (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*. – 2013. – 22.02).

***

Збільшення експорту є однією з найкращих можливостей для підняття рівня економіки України. Про це Президент України В. Янукович заявив під час телевізійного проекту «Діалог з країною».

«Ми перейшли на економізацію зовнішньої політики. Сьогодні Міністерство зовнішніх справ уже по-іншому працює. Сьогодні вже інші відносини наших дипломатичних установ з нашими товаровиробниками», – наголосив В. Янукович.

Він додав, що Україна шукає можливості для просування вітчизняних товарів на закордонні ринки. Це питання завжди порушується під час переговорів, підкреслив Президент (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*. – 2013. – 22.02).

***

Президент України В. Янукович наголошує на важливості постійного підвищення соціальних стандартів, зростання заробітних плат і створення нових робочих місць. Про це глава держави сказав під час телевізійного проекту «Діалог з країною».

«У 2012 р. ми підняли заробітні плати й пенсії приблизно на 15 %. Якщо ми кожен рік підніматимемо на 15 % соціальні стандарти, ми будемо мати успіх», – сказав Президент.

Він додав, що владі вдалося значно підняти мінімальну заробітну плату й мінімальні пенсії. «Ми підвищили рівень середньої заробітної плати з 1906 грн до 3025 грн. Середній розмір пенсії – з 1007 до 1454 грн. Прожитковий мінімум у розрахунку на місяць на одну особу був 639 грн, сьогодні – 1042 грн», – зазначив глава держави.

Допомога на першу дитину, додав Президент, зросла з 12 до 27 тис. грн, на другу – з 25 до 54 тис. грн, на третю –

з 50 до 109 тис. грн (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2013. – 22.02).

***

В Україні триває робота щодо поліпшення якості надання адміністративних послуг. Про це Президент України В. Янукович повідомив під час телепроєкту «Діалог з країною». «Ця робота триватиме далі, щоб ми значно поліпшили надання послуг державними організаціями», – сказав глава держави.

На переконання Президента, створення центрів надання адміністративних послуг – це значне досягнення в напрямі поліпшення якості їх надання. Проте, додав він, необхідно й надалі працювати над створенням єдиної системи, програми звітності й контролю для різних закладів.

В. Янукович наголосив на потребі вирішення зазначеної проблеми спільно з користувачами послуг таких центрів і їхніми працівниками – Президент запропонував їм взяти участь у створенні необхідних програм. «Ми в обов'язковому порядку це питання вирішимо разом з вами. Ми будемо радитися з підприємцями, з бізнесом, з працівниками цих центрів – ви можете бути не просто замовником цих адміністративних послуг, ви можете стати й учасником створення цих програм», – сказав глава держави (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2013. – 22.02).

***

В Україні триває активна робота над законами про прокуратуру та органи юстиції. Про це Президент України В. Янукович сказав під час зустрічі з представниками ЗМІ у м. Вісла.

Глава держави зазначив, що Україна продовжує йти шляхом реформ. Зокрема, триває реформа судової системи й кримінальної юстиції. «За цей час був прийнятий складний, дуже непростий документ за допомогою європейських експертів – це Кримінальний процесуальний кодекс, закон про адвокатуру. І сьогодні йде велика робота над законом про прокуратуру й органи юстиції», – сказав глава держави.

В. Янукович нагадав, що вже прийнято ряд законів щодо судоустрою, залишилася лише та їх частина, яка має бути врегульована в Конституції (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2013. – 22.02).

***

Прем'єр-міністр України М. Азаров напередодні Дня захисника Вітчизни взяв участь у церемонії покладання квітів до могили Невідомого солдата та до пам'ятника українському льотчику, тричі Герою Радянського Союзу І. Кожедубу в парку Вічної Слави.

Також у церемонії взяли участь Голова Верховної Ради України В. Рибак, голова КМДА О. Попов, ветерани, урядовці, народні депутати, представники громадськості (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2013. – 22.02).

***

Прем'єр-міністр України М. Азаров напередодні Дня захисника Вітчизни привітав ветеранів, військовослужбовців, учасників бойових дій, ліцеїстів. Урочистості відбулись у Центральному будинку офіцерів ЗСУ.

Він наголосив, що Україна перебуває на стадії реформування Збройних сил, головним завданням якого є створення високопрофесійної мобільної армії, яка зможе захистити державу. «Україна – позаблокова держава, і ми нікому не погрожуємо. У нас немає територіальних претензій до жодної країни світу. Тим не менше, ми повинні зробити все, щоб наші Збройні сили могли захистити розбудову нашої країни. І вони такими й будуть», – сказав М. Азаров.

Прем'єр-міністр нагородив активістів ветеранського руху державними нагородами.

Глава уряду оглянув експозицію Національного військово-історичного музею України й поспілкувався з ветеранами Великої Вітчизняної війни, представниками військово-патріотичних клубів (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2013. – 22.02).

***

Станом на 24 лютого дорожники вже ліквідували ямковість на 85 % основних доріг загального користування державного значення. Про це Прем'єр-міністру України М. Азарову доповіло керівництво Державного агентства автомобільних доріг України «Укравтодор».

Нагадаємо, що внаслідок несприятливих погодних умов цієї зими було значно пошкоджено дорожнє покриття, загалом на початок робіт (12 лютого 2013 р.) було уражено ямковістю 2631 км основних доріг країни державного значення.

Наразі залишилося відремонтувати 15 % доріг (**Урядовий портал (www.kmi.gov.ua). – 2013. – 25.02).**

***

Прем'єр-міністр України М. Азаров готовий обговорити законопроект «Про внутрішню торгівлю» з представниками Української торгової асоціації. За його словами, така зустріч буде підготовлена вже найближчим часом.

З відповідним проханням до глави уряду звернулися представники асоціації на його сторінці у «Фейсбуці».

«Шановні представники Української торгової асоціації, я готовий з Вами зустрітися, тому що це питання надзвичайно важливе. Думаю, протягом найближчих двох тижнів я зможу таку зустріч провести», – зазначив М. Азаров. За його словами, на цю зустріч також буде запрошено всіх зацікавлених учасників ринку й асоціації. «Ми зацікавлені, щоб цей закон був максимально узгоджений з усіма учасниками ринку», – заявив М. Азаров (**Урядовий портал (www.kmi.gov.ua). – 2013. – 22.02).**

***

Уряді міст України проводиться експеримент із застосування спеціальних карток для соціально незахищених верств населення. На сьогодні уряд вивчає питання можливого введення таких карток в інших містах України. Про це заявив Прем'єр-міністр України М. Азаров на своїй сторінці у «Фейсбуці».

«У нас у декількох містах проводяться такі експерименти, коли ми застосовуємо соціальну картку для найменш захищених верств населення. Ми зараз вивчаємо, як працюють ці проекти й думаємо в майбутньому поширювати на інші наші території», – зазначив глава уряду (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2013. – 25.02).

***

За дорученням віце-прем'єр-міністра України О. Вілкула міністр регіонального розвитку, будівництва й житлово-комунального господарства Г. Темник провів оперативну виїзну нараду щодо технічного стану дамб Бортницької станції аерації, що під Києвом.

Г. Темник зазначив, що ситуація на Бортницькій станції перебуває на постійному контролі. Мінрегіон, КМДА й профільні науково-дослідні установи провели обстеження об'єкта й причин для виникнення надзвичайних ситуацій на ньому не виявили. «Загрози екологічній безпеці немає. Є локальні обсипання відкосів дамб. Наразі для проведення технічної експертизи залучено три наукові інститути, за висновками яких буде встановлено технічний стан споруд. Також за результатами наради прийнято рішення, що до 5 березня 2013 р. підрядник, який виконував роботи з укріплення дамб, зобов'язаний за свій кошт виконати відповідні роботи щодо приведення стану дамб до проектних рішень», – сказав Г. Темник (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2013. – 25.02).

***

Україна та Росія домовилися оновити склад робочих груп, які займаються питаннями базування Чорноморського флоту РФ. Про це поінформував представників ЗМІ міністр оборони України П. Лебедев на полігоні 169-го навчального центру Сухопутних військ Збройних сил України (сmt Десна), коментуючи підсумки зустрічі з російським колегою генералом армії С. Шойгу. «Угоду щодо Чорноморського флоту Російської Федерації підписано вже 18 років тому, створено близько 80 робочих груп і всіляких підкомісій, але маса поточних питань

на сьогодні так і не вирішена», – сказав П. Лебедєв (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2013. – 25.02).

***

Кабінет Міністрів звернеться до Верховної Ради із законодавчою ініціативою, яка покликана вирішити проблему заборгованості за соціальними виплатами згідно з рішеннями національних судів. Про це повідомив міністр юстиції О. Лавринович. За словам міністра, уряд запропонує визнати вказану заборгованість державним боргом. І далі, у межах можливостей державного бюджету, щороку виділяти певну суму для поетапного погашення.

Виплатам заборгованості передуватиме певний період, який буде відведено для подання документів на виконання судових рішень з тим, щоб сформувати загальну цифру цього боргу. Зокрема, пропонується встановити піврічний термін для подання громадянами відповідних документів.

О. Лавринович зазначив, що конкретний механізм погашення заборгованості буде визначено після розгляду урядового законопроекту у Верховній Раді України.

Міністр юстиції також наголосив, що виконати всі судові рішення за соціальними виплатами є надзвичайно складним завданням. За його словами, за всі роки існування Української держави було ухвалено величезну кількість законів, які надають пільги й преференції різним категоріям громадян, і жодного року вони в повному обсязі не виконувалися. «Щоб це зробити, потрібно коштів більше, ніж весь бюджет країни», – зазначив він (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2013. – 25.02).

ПОЛІТИКА

Депутати Верховної Ради із фракції «Батьківщина» А. Павловський та О. Бригинець намагалися провести пікетування будівлі Ради Європи у Брюсселі, де 25 лютого відбувався саміт Україна – ЄС, передає УНН з посиланням на українську службу ВВС.

Вони розгорнули два плакати – один на підтримку лідера «Батьківщини» Ю. Тимошенко, інший – із гаслом про те, що українська опозиція підтримує євроінтеграцію України. Проте, як передає кореспондент ВВС, бельгійська поліція заборонила проведення акції.

Як твердить А. Павловський, у нього та О. Бригинця відібрали дипломатичні паспорти. «Мені не зрозуміло, яка тут демократія, якщо у нас забрали навіть дипломатичні паспорти», – сказав О. Бригинець. Згодом на своїй сторінці у Facebook О. Бригинець написав: «Поліцейські поводитися дуже толерантно і підтримували наші вимоги як демонстрантів. Але оскільки акція не була зареєстрована, то вони змушені були її припинити» (*Українские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 25.02).

***

Представники руху «Український вибір» провели акцію протесту біля будівлі Ради Європейського Союзу в Брюсселі, де 25 лютого 2013 р. відбувався саміт Україна – ЄС.

На плакатах, які тримали учасники пікету, написано заклики «Україні не потрібен квиток на “Титанік”», «Європейський союз чи Євразійський економічний союз? Це повинен вирішити народ!», «Чому від українців приховують зміст договору про ЗВТ з Євросоюзом?».

Активісти руху «Український вибір» спеціально приїхали до Брюсселя, щоб нагадати Євросоюзу та українській владі про те, що всенародний референдум – це демократія, а саміт – лише політика (*Українские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 25.02).

***

На засіданні політичної ради партії «Наша Україна» 23 лютого було прийнято рішення призупинити роботу обласних партійних осередків у ряді регіонів України. Про це повідомила прес-секретар партії І. Ваннікова, передає кореспондент УНН. За її словами, 63 голосами з 68 зареєстрованих на засіданні було вирішено за дії, спрямовані

на розкол партії, призупинити роботу Київських міської та обласної, Волинської, Закарпатської, Тернопільської, Полтавської обласних організацій.

Крім того, було ухвалено рішення доручити президії Політради партії створити оргкомітети з проведення перереєстрації в згаданих організаціях.

Як пояснила І. Ваннікова, після перереєстрації з часом згадані партійні осередки розпочнуть свою роботу (*Украинские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 23.02).

***

Екс-голови Політради «Нашої України» С. Бондарчука виключили з партії. Відповідне рішення було ухвалено на засіданні Політради партії, повідомляє кореспондент УНН.

«Політрада виключила з “Нашої України” С. Бондарчука, його помічника А. Ніцю, Ю. Макуху, П. Манзія, Г. Кияшко, В. Хмуровського й С. Курінного за дії, які провокують розкол у партії», – повідомила прес-секретар екс-президента В. Ющенко І. Ваннікова. За її словами, відповідне рішення підтримали 64 члени Політради партії.

Водночас голови обласних, міських організацій, члени Політради «Нашої України» висловилися на підтримку лідера партії «Наша Україна» В. Ющенко та його курсу на збереження і розбудову Української держави (*Украинские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 23.02).

***

В. Ющенко не виключає, що буде балотироватися кандидатом на пост Президента на виборах 2015 г. Об этом заявил экс-президент, сообщают «Подробности».

Отвечая на вопрос, планирует ли он участвовать в президентских выборах, В. Ющенко сказал, что не исключает для себя такой возможности. «Я считаю, что это будет с точки зрения моих убеждений правильно. Я приму решение», – цитирует бывшего Президента пресс-служба «Нашої України» (*Украинский Бизнес Ресурс* (<http://ubr.ua>). – 2013. – 25.02).

***

25 февраля около 5 тыс. сторонников оппозиции (по состоянию на 10:20) частично перекрыли движение по ул. Грушевского в Киеве, идя маршем в поддержку европейской интеграции Украины и против политики Президента В. Януковича.

Колонна начала движение с Европейской площади. Участники марша держат в руках флаги «Батьківщини», ВО «Свобода», Европейской партии.

По итогам акции предполагается принять резолюцию в поддержку евроинтеграции, для того чтобы передать ее в Брюссель, где проходит саммит Украина – Европейский Союз.

Организаторы акции отмечали, что о ее проведении были соответствующим образом предупреждены власти и направлены необходимые заявки (**Четверта Влада** (<http://4vlada.net>). – 2013. – 25.02).

***

Во время акции протеста на ул. Банковой в Киеве правоохранители задержали 13 активистов. Об этом сообщили в пресс-службе киевской милиции.

«Сотрудники милиции, которые обеспечивали там охрану общественного порядка, неоднократно предупреждали как организаторов, так и участников, что их действия являются незаконными», – говорится в сообщении. За несоблюдение требований Админкодекса работники милиции доставили в Печерское отделение милиции 13 участников этого мероприятия. «Сейчас в отношении них составляются протоколы за административное правонарушение с последующей передачей их в суд для принятия соответствующего решения. После составления всех необходимых процессуальных документов активисты будут отпущены», – заявили в милиции (**Четверта Влада** (<http://4vlada.net>). – 2013. – 25.02).

***

Политолог В. Фесенко полагает, что Президент сделал «публичное предложение россиянам» во время своего «Диалога со страной» 22 февраля 2013 г.

Передача в аренду украинской газотранспортной системы может быть одним из вариантов компромиссных договоренностей с Россией, предполагает политолог. «Конечно же, Президент просто так этого (аренды ГТС) публично не анонсировал бы» – заметил В. Фесенко.

Кроме того, Президент «сообщил еще одну важную новость украинцам: не будет повышения коммунальных тарифов и цены на газ. Это означает, с одной стороны, что мы не пойдём на уступки МВФ в этом вопросе, а с другой – что у Президента, скорее всего, есть договоренности очевидно как с россиянами, так и, возможно, с Туркменистаном по газовому вопросу».

По мнению политолога, это может означать, что украинской власти удалось все-таки стабилизировать ситуацию в газовом вопросе (*PIK.UA <http://pik.ua>*). – 2013. – 25.02).

***

Україна здатна бути однією з найбільш привабливих для інвестицій країн у регіоні. Але за всіма міжнародними рейтингами вона посідає останні місця, заявив лідер партії УДАР на зустрічі з представниками Європейської бізнес-асоціації.

«Проблема не в країні чи її потенціалі, а в керуванні нею. Кожен з вас створює робочі місця, платить податки, а тому реально розуміє стан речей на сьогодні», – звернувся до представників бізнесу В. Кличко. Він також представив бізнесменам європейських компаній програму економічного розвитку країни на середньострокову перспективу (*Сайт партії УДАР (<http://klichko.org/ua>)*). – 2013. – 25.02).

ЕКОНОМІКА

У січні 2013 р., за даними остаточної звітності, загалом залізниці України перевезли 32,247 млн т вантажів, що становить 93,1 % до обсягів аналогічного періоду 2012 р. Про це УНН повідомили в прес-службі Міністерства інфраструктури.

Найбільше залізничним транспортом було перевезено кам'яного вугілля – 8,97 млн т, залізної і марганцевої руди –

7,218 млн т, чорних металів – 2,787 млн т, будматеріалів – 2,653 (3,538 млн т); зерна й зернопродуктів – 2,052 млн т (2,089 млн т); хімічних і мінеральних добрив – 1,053 (1,097 млн т).

За даними фахівців, зменшення транзиту нафтопродуктів на 232 тис. т сталося через переорієнтацію значної частини перевезень сирової нафти ТОВ «Тенгізшевройл» (Казахстан) на російські портові термінали. Мазут також надходить тепер на новий термінал у порту «Новоросійськ», і до українських портів мазут направляється за залишковим принципом.

Крім того, імпорт зернових вантажів зменшився на 8 тис. т (за рахунок задоволення потреб власним урожаєм); обсяги транзиту скоротилися на 140 тис. т (переважно через припинення перевезення зерна з Казахстану). Експорт зернових збільшився на 205 тис. т (*Українские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 25.02).

***

Уперше за роки незалежності українські аграрії на початок посівної кампанії забезпечені мінеральними добривами на 90 % до потреби. Так, на сьогодні сільгоспвиробники вже накопичили 859 тис. т поживних речовин міндобрив, що на 23 % більше проти аналогічного періоду минулого року. У тому числі вже закуплено 92 % азотних добрив, тобто 614 тис. т. У ряді областей до весняної посівної необхідну кількість добрив уже повністю накопичено.

«На сьогодні такі області, як Запорізька, Полтавська, Тернопільська й Харківська повністю забезпечені розрахованими до потреби мінеральними добривами. І це є вагомим результатом на період початку весняно-польових робіт, що, у свою чергу, сприятиме підвищенню врожайності», ? зазначив міністр аграрної політики та продовольства М. Присяжнюк (*Урядовий портал* (www.kmu.gov.ua). – 2013. – 25.02).

***

Нотаріуси в Україні 2012 р. завірили майже 156 тис. договорів відчуження земельних ділянок несільськогосподарського призначення, а також земельних паїв, що

майже на 20 % більше від аналогічного показника 2011 р. Про це повідомив міністр юстиції О. Лавринович, посилаючись на статистичний звіт нотаріусів, інформує прес-служба відомства.

Зазначається, що понад 107,5 тис. земельних ділянок, або близько 70 % від загальної кількості договорів, припало на договори купівлі-продажу, 46,5 тис. паїв було відчужено внаслідок дарування, 1,6 тис. – унаслідок операцій обміну (*Укрінформ* (<http://www.ukrinform.ua>). – 2013. – 25.02).

***

За січень цього року банки продали населенню 1,2 млрд дол. США та купили 1 млрд дол. США.

У січні 2012 р. обсяг валютних операцій становив 2,59 млрд дол. США, з них продаж – 1,57 млрд дол., купівля – 1,02 млрд дол. За оперативними даними НБУ, станом на 1 лютого цього року його міжнародні резерви становили 24,65 млрд дол. США. Протягом січня банківські вклади фізичних осіб у доларовому еквіваленті станом на 1 лютого 2013 р. становили 22,76 млрд дол. США (*Укрінформ* (<http://www.ukrinform.ua>). – 2013. – 25.02).

***

За січень загальний обсяг пасивів українських банків збільшився на 10,153 млрд грн – до 1,137 трлн грн. Такі дані оприлюднив Національний банк України, повідомляє «Дело».

Частка капіталу в пасивах на 1 лютого становила 15 % (плюс 0,3 п. п., порівнюючи з 1 січня 2012 р.).

Зобов'язання банків перед суб'єктами господарювання у січні 2013 р. зросли на 5,88 млрд грн – до 208,43 млрд грн. Порівняно з 1 січня 2012 р. приріст становив 22,21 млрд грн.

Зобов'язання банків перед фізособами на 1 лютого – 372,41 млрд грн, місячний приріст – 8,41 млрд грн, порівняно з 1 січня 2012 р. – «плюс» 66,21 млрд грн (*Укрінформ* (<http://www.ukrinform.ua>). – 2013. – 22.02).

***

Спільна заявка української корпорації «Богдан» і польської Ursus S.A перемогла в тендері на постачання

38 тролейбусів місту Люблін на суму близько 17 млн дол.
Про це пише «Коммерсантъ Україна».

«Заявка корпорації “Богдан” і Ursus задовольнила всі наші очікування. Ми не сумніваємося в якості – компанія має досвід виробництва понад 130 таких машин», – цитують польські ЗМІ прес-секретаря управління міського транспорту Любліна Ю. Гужджь. Як зазначають експерти, це найбільший контракт на постачання муніципального транспорту в країні ЄС за участі української компанії. Львівському автобусному заводу вдалося за останні кілька років продати близько 10-ти тролейбусів у Болгарію, а «Богдану» – один тролейбус у Словаччину (*Укрінформ* (<http://www.ukrinform.ua>). – 2013. – 22.02).

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

Гарантированный государственный долг Украины в декабре 2012 г. возрос на 2,62 млрд долл. и теперь составляет 14,5 млрд долл. Рост произошёл в основном за счет получения кредита Экспортно-импортного банка Китая на 1,5 млрд долл., сообщается в материалах Министерства финансов.

Согласно данным Минфина, совокупный госдолг страны на начало 2013 г. достиг рекордной величины в 64,5 млрд долл., или 515,5 млрд грн, увеличившись за год на 9 %.

Согласно информации ведомства, в декабре также были размещены под государственные гарантии трехлетние внутренние облигации «Укравтодора» на 4 млрд грн (500,4 млн долл.) и еврооблигации государственного предприятия «Финансирование инфраструктурных проектов» («Фининпро») на 550 млн долл.

Однако в целом за 2012 г. гарантированный госдолг возрос всего на 0,05 млрд долл. – за счет выплаты Нацбанком 2,63 млрд долл. долга Международному валютному фонду (*Утро-Украина* (www.utro.ua). – 2013. – 25.02).

***

Одновременно с ухудшением ситуации в еврозоне растут риски и для Украины. Такое мнение во время пресс-конференции высказал экс-министр экономики Украины, экс-глава Госфинуслуг В. Сулов, пишет UBR.ua (<http://ubr.ua/finances/macroeconomics-ukraine/vybor-ukrainoi-evrointegracii-segodnia-riskovannyi-shag-ekonomist-210638>).

«Вместе с тем экономическая ситуация в ЕС остается сложной. Будут продолжаться протесты. Сохраняется тенденция к распаду еврозоны... ЕС переживает тяжелейший кризис. Этот кризис будет долговременным. Украинское руководство, продемонстрировав выбор евроинтеграции, сделало рискованный шаг. Основной рынок для экспорта товаров – Россия и страны СНГ», – отметил эксперт.

В свою очередь директор Института политического анализа и международных исследований С. Толстов подчеркнул, что сейчас странам еврозоны приходится сокращать потребление, с этим связан рост безработицы.

Между тем директор Международного фонда Блейзера О. Устенко, комментируя евроинтеграционные стремления Украины, напомнил, что ЕС, независимо от структуры экспорта, это колоссальный рынок сбыта нашей продукции. «Либо нужно искать альтернативу, либо принимать на себя риск, что ситуация в еврозоне ухудшается. Все в экономике взаимосвязано, ЕС косвенно влияет на экономику других стран. Это большой риск для нашего экспорта, роста, ситуации в стране. Большое количество импорта из ЕС – очень специфический, это и автомобили и высокотехнологическая продукция. ЕС – это колоссальный источник инвестиций в Украину... ЕС это также наш источник финансирования, наши кредиторы. Возможности по рефинансированию наших долгов могут быть ухудшены. Что может значить ухудшение финансовой ситуации. Это отток валюты», – добавил О. Устенко (*Украинский Бизнес Ресурс* (<http://ubr.ua>). – 2013. – 25.02).

***

Рецессия в экономике еврозоны в 2013 г. продолжится, роста не будет до 2014 г. С таким прогнозом выступила Ев-

рокомиссия, пишет UBR.ua со ссылкой на Euronews (<http://ubr.ua/ukraine-and-world/world/situaciia-v-ispanii-mojet-oslabit-ves-region-fitch-206622>).

При этом комиссар ЕС по финансовой политике О. Рен призвал европейские страны не опускать руки и не замедлять темпы сокращения бюджетного дефицита. Он заявил: «Набирающее обороты восстановление равновесия в европейской экономике все еще оказывает давление на рост в ближайшей перспективе. Если суммировать все, что мы знаем о текущей ситуации, то получится следующее – имеются очень плохие данные за конец прошлого года, несколько более обнадеживающие за последнее время, и растущее доверие инвесторов в будущем».

В прошлом году совокупный ВВП 17 стран еврозоны сократился на 0,6 %, в этом, считает Брюссель, он потеряет еще 0,3 %. Только в будущем году рост начнет восстанавливаться (1,4 %). Падение деловой активности будет сопровождаться увеличением безработицы, уже в текущем году ее уровень превысит 12 %, а это 19 млн жителей Европы.

Между тем, наиболее пострадавшие от кризиса страны из-за режима экономии и массовых увольнений балансируют на грани социального взрыва (*Украинский Бизнес Ресурс* (<http://ubr.ua>). – 2013. – 25.02).

***

ВВП Германии сократился в IV квартале 2012 г. на 0,6 % по сравнению с предыдущим кварталом, свидетельствуют окончательные данные Федерального статистического агентства ФРГ (Destatis), пишет UBR.ua (<http://ubr.ua/ukraine-and-world/events/germanii-pokazala-samoe-rezкое-padenie-vvp-za-3-goda-210398>).

Динамика была худшей с III квартала 2009 г., когда было зафиксировано падение ВВП на 4,1 % относительно предыдущего квартала. Экономика страны в октябре – декабре увеличилась на 0,4 % относительно того же квартала 2011 г. с поправкой на число рабочих дней. Динамика обоих показателей совпала как с предварительными данными, так

и с консенсус-прогнозом экспертов, опрошенных агентством Bloomberg. Спад в германской экономике обусловлен сокращением объемов экспорта и инвестиций в условиях падения потребительского спроса в еврозоне из-за кризиса.

Экспорт из страны уменьшился в октябре – декабре на 2 % по сравнению с предыдущим кварталом, инвестиции в производственные мощности сократились на 0,7 %, инвестиции в строительство – на 0,1 %.

При этом государственные расходы увеличились в IV квартале на 0,4 %, частное потребление – на 0,1 %.

Объем импорта уменьшился в прошедшем квартале на 0,6 %. Несмотря на снижение ВВП в последнем квартале 2012 г., германская экономика сможет избежать рецессии и вернется к росту уже в первом квартале 2013 г., прогнозируют эксперты Бундесбанка (*Украинский Бизнес Ресурс* (<http://ubr.ua>). – 2013. – 24.02).

***

Экономика Греции потеряла 20,1 % за время рецессии, не прекращающейся с 2008 г., заявил глава центрального банка страны Г. Провопулос, передает *finance.ua* (<http://ubr.ua/ukraine-and-world/world/vvp-grecii-sokratilsia-na-20-za-5-let-recessii-210735>).

Однако, как передает Associated Press, Банк Греции отмечает явное улучшение экономической ситуации в стране после того, как ей удалось избежать дефолта и выхода из еврозоны. В качестве одного из положительных моментов глава банка отметил приток депозитов в банки страны после перевыборов в парламент в июне 2012 г. в размере 15 млрд долл.

По словам Г. Провопулоса, в 2013 г. ВВП Греции снизится еще на 4,5 %, а безработица продолжит расти, однако со следующего года начнется восстановление экономики.

Собственный прогноз Банка Греции хуже обновленных оценок Еврокомиссии, которая ожидает снижения греческого ВВП на 4,4 % в текущем году после падения на 6,4 % в 2012 г. Еврокомиссия также прогнозирует рост безработицы в Греции с 24,7 % до рекордных по ЕС 27 %, увеличение долго-

---

вой нагрузки со 161,6 % ВВП в прошлом году до 175,6 % ВВП в текущем. Однако эти жертвы помогут Греции сократить дефицит бюджета с 6,6 % ВВП в 2012 г. до 4,6 % ВВП в 2013 г. и 3,5 % ВВП в 2014 г. (*Украинский Бизнес Ресурс* (<http://ubr.ua>). – 2013. – 25.02).

***

В Испании проходят массовые манифестации против жестких мер экономии, направленных на сокращение бюджетного дефицита.

На улицы Мадрида, Барселоны, Севильи и Сарагосы вышли десятки тысяч человек. Демонстранты требуют отставки правительства. Накануне Еврокомиссия обнародовала прогноз, согласно которому испанская экономика продолжит переживать спад вплоть до второго квартала 2014 г. Ожидается, что безработица в стране возрастет до 27 % (*Euronews* (<http://ru.euronews.com>). – 2013. – 24.02).
